

Зміни
до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників.
Випуск 78 «Охорона здоров'я»

1. У тексті Довідника слово «потерпілий» у всіх відмінках замінити словом «постраждалий» у відповідному відмінку.

2. У пункті 1 розділу «Керівники»:

1) абзаци п'ятий–сьомий викласти в такій редакції:

«Наявність вищої освіти другого (магістерського) рівня у галузях знань «Управління та адміністрування» або «Публічне управління та адміністрування», або «Державне управління», або «Право», або «Охорона здоров'я».

У разі наявності вищої освіти у галузі знань «Охорона здоров'я» також вимагається наявність спеціалізації за спеціальністю «Організація і управління охороною здоров'я» або спеціалізації за однією з лікарських спеціальностей (для керівника закладу охорони здоров'я, що надає виключно первинну медичну допомогу). Безперервний професійний розвиток.

Стаж роботи:»;

2) після абзацу сьомого доповнити новими абзацами такого змісту:

«не менше семи років за спеціальністю або в органах, установах, на підприємствах, в організаціях у сфері охорони здоров'я, з яких не менше трьох років на керівних посадах – для закладу національного рівня або надкластерного закладу;

не менше п'яти років за спеціальністю або в органах, установах, на підприємствах, в організаціях у сфері охорони здоров'я, з яких не менше двох років на керівних посадах – для кластерного закладу;

не менше трьох років за спеціальністю або в органах, установах, на підприємствах, в організаціях у сфері охорони здоров'я, з яких не менше одного року на керівних посадах – для загального та іншого закладу;

не менше трьох років за спеціальністю або в органах, установах, на підприємствах, в організаціях у сфері охорони здоров'я або одного року на керівних посадах – для закладу, що надає виключно первинну медичну допомогу.».

3. У пункті 26 підрозділу «Інші професіонали в галузі медицини» розділу «Професіонали»:

абзац п'ятий після слів «Виготовляє індивідуальні засоби та вироби для уможливлення чи покращення заняттєвої участі пацієнта.» доповнити словами «Навчає пацієнтів користуванню білою тростиною та базовим навичкам користування допоміжними засобами реабілітації, що поліпшують орієнтацію в просторі.»;

абзац шостий після слів «особливості застосування заходів ерготерапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату, серцево-судинної, нервової та дихальної систем, при множинних порушеннях та протезуванні, у педіатрії, геронтології, психіатрії;» доповнити словами «загальні принципи надання реабілітаційної допомоги при набутій втраті зору у дорослих в гострому та післягострому реабілітаційних періодах, зокрема у разі сполучених травм;».

4. У розділі «Фахівці»:

1) пункт 28 викласти в такій редакції:

«28. СЕСТРА МЕДИЧНА / БРАТ МЕДИЧНИЙ ЗАГАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ - СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ

Завдання та обов'язки. Керується законодавством України про охорону здоров'я, нормативними документами, які визначають діяльність надавачів первинної медичної допомоги та загальними питаннями організації первинної медико-санітарної допомоги на засадах сімейної медицини. Здійснює професійну діяльність спільно з лікарем загальної практики - сімейним лікарем. Надає медичну допомогу населенню. Знає основні показники якості надання медичної допомоги населенню та проводить кількісний і якісний аналіз своєї роботи. Планує і проводить профілактичну роботу з населенням, веде динамічне спостереження за пацієнтами із хронічними захворюваннями (дорослими і дітьми). Проводить санітарно-освітню роботу з населенням, консультування батьків з питань післяпологового відновлення жінки, надає консультативну допомогу пацієнтам і сім'ям з питань: збереження здоров'я, планування сім'ї, здорового середовища, грудного вигодовування та раціонального харчування, профілактики захворювань і травматизму, психічного здоров'я, формування навичок здорового способу життя і усунення факторів ризику для здоров'я, розвитку дітей, підготовки їх до дитячих дошкільних закладів, шкіл. Проводить профілактичні щеплення, внутрішньосудинні, внутрішньом'язові, внутрішньошкірні та підшкірні ін'єкції. Асистує лікарю під час медичних інтервенцій. Організовує догляд за пацієнтами після медичних інтервенції. Вимірює артеріальний тиск, гостроту зору, внутрішньоочний тиск; знімає електрокардіограму; проводить отоскопію, видаляє сірчану пробку; проводить антропометрію, аускультацию, спіро- та пікфлуометрію, пульсоксиметрію, оцінку серцево-судинного ризику; застосовує швидкі тести, в тому числі й лабораторні; проводить обробку ран і пролежнів; здійснює катетеризацію сечового міхура. Бере участь у проведенні скринінгів. Застосовує сучасні методи обстеження вагітних, спостерігає за жінками з нормальним перебігом вагітності; спостерігає за породіллями,

новонародженими. Здійснює медичне спостереження за дітьми від народження до 4 років, у тому числі у формі домашніх візитів, проводить оцінку стану розвитку дитини, виявляє ризики щодо ймовірності виникнення порушень розвитку. Бере участь у проведенні профілактичних медичних оглядів дітей. Проводить оздоровчі та профілактичні заходи в домашніх умовах. Бере участь у наданні паліативної допомоги. Проводить забір матеріалу для клініко-лабораторних та бактеріологічних досліджень. Інформує хворих з питань підготовки до різних видів обстеження. Проводить профілактичні та протиепідемічні заходи в осередку інфекції. Бере участь у роботі мультидисциплінарних команд, заходах з управління якістю допомоги, проведенні досліджень, навчанні за принципом рівний-рівному. Веде облік діяльності з використанням власного електронного підпису.

Повинен знати: чинне законодавство про охорону здоров'я та нормативні документи, що регламентують діяльність надавачів первинної медичної допомоги, основи організації охорони здоров'я, медичної психології; основи загальнотеоретичних дисциплін в обсязі, необхідному для вирішення професійних завдань; анатоמו-фізіологічні та психологічні особливості дорослих, дітей та осіб старшого віку; особливості розвитку дітей та підлітків; сучасну класифікацію хвороб; фактори ризику виникнення та перебіг найбільш поширених захворювань, залежно від статі та віку, медико-технологічні документи на основі доказової медицини для надання первинної медичної допомоги; сучасні принципи консультивання пацієнтів; методи профілактики, діагностики та лікування захворювань у дорослих та дітей; основи медичної генетики; питання інфекційного контролю; методи протиепідемічного захисту населення; організацію та надання невідкладної медичної допомоги; основи медичної, професійної, соціальної та психологічної реабілітації; основи медичної інформатики; форми і методи санітарно-освітньої роботи; правила оформлення медичної документації; сучасні джерела медичної інформації, методи її аналізу та узагальнення; права, обов'язки та відповідальність сестри медичної / брата медичного загальної практики - сімейної медицини та організацію роботи надавачів первинної медичної допомоги, принципи раціонального вигодовування, загартування, фізичного виховання і догляду за доношеними і недоношеними дітьми; особливості нормального перебігу вагітності, ускладнення вагітності, особливості післяпологового періоду; основи базового догляду за дітьми від народження до 4 років; показники нормального розвитку дитини, методи раннього виявлення у дітей порушень розвитку або ризику їх виникнення; календар профілактичних щеплень, протипоказання до них; заходи з паліативної медицини, психологічної допомоги хворим та їх оточенню; основи етіології, клініки, діагностики та лікування найпоширеніших нозологічних форм, дієтології, транспортної іммобілізації; надання медичної допомоги при загрозливих для життя людини станах; особливості спостереження та догляду за хворими залежно від патології; фармакологічну дію поширених лікарських засобів, їх сумісність, дозування, техніку та шляхи введення, можливі ускладнення; методи обробки

використаного оснащення та відпрацьованого матеріалу, протиепідемічні заходи при інфекційних захворюваннях; основи експертизи тимчасової непрацездатності, обліково-звітну документацію за розділами своєї роботи; сучасну літературу за фахом. Повинен володіти державною мовою та застосовувати її під час виконання службових обов'язків відповідно до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

Кваліфікаційні вимоги:

Сестра медична / брат медичний загальної практики - сімейної медицини вищої кваліфікаційної категорії: освіта не нижче рівня фахової передвищої освіти у галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медсестринство», освітні програми «Сестринська справа», «Акушерська справа» або «Лікувальна справа», спеціалізація «Загальна практика - сімейна медицина» або «Сімейна медицина». Наявність вищої кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Безперервний професійний розвиток. Стаж роботи за фахом – понад 10 років, для бакалаврів медсестринства – понад 5 років, для магістрів медсестринства – понад 3 роки.

Сестра медична / брат медичний загальної практики - сімейної медицини I кваліфікаційної категорії: освіта не нижче рівня фахової передвищої освіти у галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медсестринство», освітні програми «Сестринська справа», «Акушерська справа» або «Лікувальна справа», спеціалізація «Загальна практика - сімейна медицина» або «Сімейна медицина». Наявність I кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Безперервний професійний розвиток. Стаж роботи за фахом – понад 7 років, для бакалаврів медсестринства – понад 3 роки, для магістрів медсестринства – без вимог до стажу роботи.

Сестра медична / брат медичний загальної практики - сімейної медицини II кваліфікаційної категорії: освіта не нижче рівня фахової передвищої освіти у галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медсестринство», освітні програми «Сестринська справа», «Акушерська справа» або «Лікувальна справа», спеціалізація «Загальна практика - сімейна медицина» або «Сімейна медицина». Наявність II кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності. Безперервний професійний розвиток. Стаж роботи за фахом – понад 5 років, для бакалаврів медсестринства – без вимог до стажу роботи.

Сестра медична / брат медичний загальної практики - сімейної медицини: освіта не нижче рівня фахової передвищої освіти у галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медсестринство», освітні програми «Сестринська справа», «Акушерська справа» або «Лікувальна справа», спеціалізація «Загальна практика - сімейна медицина» або «Сімейна медицина». Безперервний професійний розвиток. Без вимог до стажу роботи.»;

2) пункт 35 викласти в такій редакції:

«35. СЕСТРА МЕДИЧНА / БРАТ МЕДИЧНИЙ ПАТРОНАЖНА

Завдання та обов'язки. Керується чинним законодавством України про охорону здоров'я та нормативно-правовими актами, що визначають діяльність закладів охорони здоров'я, фізичних осіб - підприємців, які одержали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики. Забезпечує організацію та здійснює виконання призначень лікаря за місцем проживання (перебування) пацієнта шляхом відвідування пацієнтів. Проводить навчання членів сім'ї пацієнта, інших осіб, які здійснюють за ним догляд, з питань догляду за хворим.

Сприяє запобіганню рецидивів ускладнень та виникнення інфекційних захворювань. Веде медичну документацію. Бере активну участь в поширенні медичних знань серед населення щодо профілактики захворювань та їх ускладнень. Бере участь у наданні паліативної допомоги. Проводить забір матеріалу для клініко-лабораторних та бактеріологічних досліджень та проводить швидкі лабораторні тести. Інформує хворих з питань підготовки до різних видів обстеження. Бере участь у проведенні досліджень, навчанні за принципом рівний-рівному. Веде облік діяльності з використанням власного електронного підпису. Постійно удосконалює свій професійний рівень.

Повинна знати: чинне законодавство про охорону здоров'я та нормативні документи, що регламентують діяльність закладів охорони здоров'я, фізичних осіб - підприємців, які одержали ліцензію на провадження господарської діяльності з медичної практики; права, обов'язки та відповідальність сестри медичної / брата медичного патронажної; основи загальномедичних і клінічних дисциплін; профілактику захворювань, правила оформлення медичної документації; сучасну літературу за фахом. Повинен володіти державною мовою та застосовувати її під час виконання службових обов'язків відповідно до Закону України «Про забезпечення функціонування української мови як державної».

Кваліфікаційні вимоги:

Сестра медична / брат медичний патронажна вищої кваліфікаційної категорії: освіта не нижче рівня фахової передвищої освіти у галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медсестринство», освітні програми «Сестринська справа», «Акушерська справа» або «Лікувальна справа», спеціалізація за профілем роботи. Наявність вищої кваліфікаційної категорії з відповідної спеціальності. Безперервний професійний розвиток. Стаж роботи за фахом – понад 10 років, для бакалаврів медсестринства – понад 5 років, для магістрів медсестринства – понад 3 роки.

Сестра медична / брат медичний патронажна I кваліфікаційної категорії: освіта не нижче рівня фахової передвищої освіти у галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медсестринство», освітні програми

«Сестринська справа», «Акушерська справа» або «Лікувальна справа», спеціалізація за профілем роботи. Наявність I кваліфікаційної категорії з відповідної спеціальності. Безперервний професійний розвиток. Стаж роботи за фахом – понад 7 років, для бакалаврів медсестринства – понад 3 роки, для магістрів медсестринства – без вимог до стажу роботи.

Сестра медична / брат медичний патронажна II кваліфікаційної категорії: освіта не нижче рівня фахової передвищої освіти у галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медсестринство», освітні програми «Сестринська справа», «Акушерська справа» або «Лікувальна справа», спеціалізація за профілем роботи. Наявність II кваліфікаційної категорії з відповідної спеціальності. Безперервний професійний розвиток. Стаж роботи за фахом – понад 5 років, для бакалаврів медсестринства – без вимог до стажу роботи.

Сестра медична / брат медичний патронажна: освіта не нижче рівня фахової передвищої освіти у галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медсестринство», освітні програми «Сестринська справа», «Акушерська справа» або «Лікувальна справа», спеціалізація за профілем роботи. Безперервний професійний розвиток. Без вимог до стажу роботи.»;

3) у пункті 52:

абзац дев'ятий викласти в такій редакції:

«До роботи на посаді «парамедик» допускаються особи, які здобули освіту не нижче рівня фахової передвищої освіти галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медсестринство», освітня програма за дипломом «Лікувальна справа» або «Сестринська справа» із умовою до 01 січня 2028 року пройти спеціалізацію за фахом «Екстрена медицина.»;

доповнити цей пункт новим абзацом такого змісту:

«До роботи на посаді «парамедик» допускаються особи, які здобули освіту не нижче рівня фахової передвищої освіти галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медсестринство», освітня програма за дипломом «Лікувальна справа» або «Сестринська справа» та перебували у Збройних Силах України або інших військових формуваннях на посадах: інструктора із тактичної медицини роти (батареї) та їм рівних, старшого бойового медика (роти, батареї та їм рівних) або бойового медика взводу (номер військово-облікової спеціальності (далі – номер ВОС) 878 згідно з Переліком військово-облікових спеціальностей рядового, сержантського і старшинського складу Збройних Сил України, затвердженим наказом Міністерства оборони України від 07 вересня 2020 року, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 23 вересня 2020 року за № 927/35210 № 317 (далі – Перелік)), фельдшера, старшого санітарного інструктора або санітарного інструктора (номер ВОС згідно з Переліком – 879) з подальшим проходженням спеціалізації за фахом «Екстрена медицина.»;

4) у пункті 53:

абзац другий викласти в такій редакції:

«Завдання та обов'язки. Керується Конституцією України, чинним законодавством України, іншими нормативно-правовими актами, що визначають діяльність закладів охорони здоров'я; здійснює методичне забезпечення і координацію роботи акредитованого навчально-тренувального структурного підрозділу установи, на базі якої проводиться навчання медичних працівників з питань надання догоспітальної допомоги; немедичних працівників та всіх, хто виявив бажання – з питань надання домедичної допомоги; розробляє та готує навчальні матеріали відповідно до затверджених навчальних програм; організовує навчально-тренувальний процес, комплектує навчальні групи; проводить навчання; аналізує результати навчально-тренувального процесу; сприяє комунікації між слухачами і координатором навчального центру; веде статистичний облік результатів роботи навчально-тренувального структурного підрозділу, етапів підготовки, узагальнює результати роботи; дотримується правил особистої та громадської безпеки і правил охорони праці; володіє знаннями, навичками та компетентностями з питань надання екстреної медичної допомоги; дотримується принципів медичної деонтології; постійно удосконалює свій професійний рівень.»;

абзаци п'ятий–восьмий викласти в такій редакції:

Інструктор з надання догоспітальної допомоги вищої кваліфікаційної категорії: вища освіта другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Медицина» або «Педіатрія» галузі знань «Охорона здоров'я», спеціалізація «Медицина невідкладних станів» (інтернатура або цикл спеціалізації) або освіта не нижче фахової передвищої освіти за спеціальністю «Медсестринство» галузі знань «Охорона здоров'я», спеціалізація «Екстрена медицина». Наявність сертифіката закладу, акредитованого МОЗ, про проходження навчання за програмою підготовки за кваліфікацією «Інструктор з надання догоспітальної допомоги». Безперервний професійний розвиток. Наявність вищої кваліфікаційної категорії з відповідної спеціальності. Стаж роботи за фахом – понад 10 років.

Інструктор з надання догоспітальної допомоги I кваліфікаційної категорії: вища освіта другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Медицина» або «Педіатрія» галузі знань «Охорона здоров'я», спеціалізація «Медицина невідкладних станів» (інтернатура або цикл спеціалізації) або освіта не нижче фахової передвищої освіти за спеціальністю «Медсестринство» галузі знань «Охорона здоров'я», спеціалізація «Екстрена медицина». Наявність сертифіката закладу, акредитованого МОЗ, про проходження навчання за програмою підготовки за кваліфікацією «Інструктор з надання догоспітальної допомоги». Безперервний професійний розвиток. Наявність I кваліфікаційної категорії з відповідної спеціальності. Стаж роботи за фахом – понад 7 років.

Інструктор з надання догоспітальної допомоги II кваліфікаційної категорії: вища освіта другого (магістерського) рівня за спеціальністю

«Медицина» або «Педіатрія» галузі знань «Охорона здоров'я», спеціалізація «Медицина невідкладних станів» (інтернатура або цикл спеціалізації) або освіта не нижче фахової передвищої освіти за спеціальністю «Медсестринство» галузі знань «Охорона здоров'я», спеціалізація «Екстрена медицина». Наявність сертифіката закладу, акредитованого МОЗ, про проходження навчання за програмою підготовки за кваліфікацією «Інструктор з надання догоспітальної допомоги». Безперервний професійний розвиток. Наявність II кваліфікаційної категорії з відповідної спеціальності. Стаж роботи за фахом – понад 5 років.

Інструктор з надання догоспітальної допомоги: вища освіта другого (магістерського) рівня за спеціальністю «Медицина» або «Педіатрія» галузі знань «Охорона здоров'я», спеціалізація «Медицина невідкладних станів» (інтернатура або цикл спеціалізації) або освіта не нижче фахової передвищої освіти за спеціальністю «Медсестринство» галузі знань «Охорона здоров'я», спеціалізація «Екстрена медицина». Наявність сертифіката закладу, акредитованого МОЗ, про проходження навчання за програмою підготовки за кваліфікацією «Інструктор з надання догоспітальної допомоги». Безперервний професійний розвиток. Наявність досвіду практичної роботи у сфері охорони здоров'я.»;

5) пункт 54 доповнити абзацом десятим такого змісту:

«Дія цього пункту припиняється з 01 січня 2028 року.».

5. У пункті 5 розділу «Робітники»:

1) абзац четвертий викласти у такій редакції:

«Кваліфікаційні вимоги: документ про присвоєння кваліфікації «Екстрений медичний технік», без вимог до стажу роботи, посвідчення водія відповідної категорії для керування автомобілем.»;

2) доповнити новим абзацом п'ятим такого змісту:

«До роботи на посаді «Екстрений медичний технік» допускаються особи, які працюють водіями у складі бригад екстреної (швидкої) медичної допомоги та станом на 31 грудня 2024 року мають документ, який підтверджує успішне проходження теоретичної частини підготовки за програмою «Екстрений медичний технік», за умови успішного проходження практичної частини підготовки за цією програмою до 31 грудня 2025 року; або особи, які перебували у Збройних Силах України або інших військових формуваннях на посадах: інструктора із тактичної медицини роти (батареї) та їм рівних, старшого бойового медика (роти, батареї та їм рівних) або бойового медика взводу (номер ВОС згідно з Переліком – 878), за наявності посвідчення водія відповідної категорії для керування автомобілем, з подальшим отриманням документа про присвоєння кваліфікації «Екстрений медичний технік».».